

Introductie mogelijkheid vrijstelling en alternatieve manier examinering met Staatsexamen Nt2 in het mbo

Vanuit Zadkine zien we zowel voor- als nadelen in dit voorstel.

Voordelen: Toegankelijkheid mbo voor nieuwkomers wordt vergroot

We zien met dit voorstel een mogelijkheid om de drempel voor nieuwkomers en studenten met een andere taalachtergrond om een mbo-opleiding te volgen te verlagen. Door de huidige 2F/3F taaleisen en taalexamens in het mbo is het voor studenten met een andere taalachtergrond nu vaak makkelijker om zich in te schrijven op het hbo dan in het mbo. Dat is op zich natuurlijk een krankzinnige situatie. Het voorstel biedt studenten met een andere taalachtergrond meer kansen een mbo-opleiding af te ronden en toe te treden tot de Nederlandse arbeidsmarkt.

Instroom van grote groepen nieuwkomers en studenten met een andere taalachtergrond brengt nu door de huidige verplichte 2F en 3F examens het risico met zich mee dat men de taalexamens niet zal behalen hetgeen effecten heeft op het rendement. Dit zou tot terughoudendheid kunnen leiden bij directie en management om grote groepen nieuwkomers of studenten met een andere taalachtergrond toe te laten. Het is duidelijk dat dit in het nadeel is van bovengenoemde groepen.

Als het gaat om kanselijkheid biedt dit voorstel een kans voor studenten met een andere startpositie (een beperktere woordenschat, onbekendheid met typisch Nederlandse concepten en contexten, moeite met lidwoorden en met de volgorde in zinsconstructies). om met deze aanpassing toch een mbo-diploma te behalen.

Nadelen/bezwaren: Gelijkwaardigheid en uitvoerbaarheid en kosten

We zien wel enkele risico's:

Gelijkwaardigheid:

- De niveauomschrijvingen van Meijerink en ERK komen slechts globaal overeen. In de praktijk blijkt het niveau vaak te verschillen. We hebben bijv. voorbeelden gezien van studenten die staatsexamen progr. II hadden afgerond maar soms de TOA toets 2F niet haalden, terwijl programma II gelijkgeschakeld wordt met het hogere niveau 3F.
- Om succesvol door te kunnen stromen naar het HBO is een goede taalvaardigheid Nederlands wel van belang tenzij men kiest voor een Engelstalige opleiding.
- Is de gelijkwaardigheid van diploma's hier niet in het geding?

Uitvoerbaarheid:

Ook de definitie van de doelgroep die recht heeft op aanpassing kan tot twijfels en bezwaren leiden.

- Er wordt in de regeling verwezen naar art. 12a van het EKB:

Hier staat is de doelgroep voor een aanpassing in het examen gedefinieerd als :*“een student die met inbegrip van het studiejaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.”*

Bij de vrijstelling staatsexamen en de omkeerregeing definieert men het in de regeling als *“ten hoogste 6 jaar in Europees Nederland tot aan het begin van de opleiding”*.

Dit gaat mogelijk tot verwarring leiden.

“De examencommissie moet ook vaststellen of een student daadwerkelijk onvoldoende beheersing heeft van de Nederlandse taal. Hiervoor kan bijvoorbeeld een toets worden gebruikt. Het kan immers zijn dat een student weliswaar korter dan 6 jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd maar desondanks onze taal wel goed beheerst. In dat geval komt hij niet in aanmerking voor de vrijstelling of omkeerregeling.”

Hiermee worden weer extra onderzoekstaken bij de examencommissie gelegd.

Kosten van het staatsexamen

Het Staatsexamen Nederlands als tweede taal kost 50 euro per vaardigheid; voor 4 vaardigheden gaat het dus om 200 euro. Dit bedrag kan worden verdubbeld als er sprake is van herkansingen. Als dit betaald moet worden door het roc betekent dit een aanzienlijke kostenverzwaring voor het roc. Deze kosten kunnen als dit aangeboden wordt als een alternatief voor het CE (en dus deel uitmaakt van het examenplan) niet extra in rekening worden gebracht bij de student.

Ondersteuning van studenten met een andere taalachtergrond is noodzakelijk. Ze zouden ons inziens het meest gebaat zijn bij een flankerend NT2 taalaanbod. Om als instelling hierin te voorzien zijn extra middelen nodig.